

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH V ODBORNÉM TISKU (ROK 2021)

Dita Roubíčková (ed.)

MONOGRAFIE

1. **Fák Jirí**, Za barokem vlakem: z Plas do Rakovníka. Mladotice: Spolek Místní dráha Rakovník, 47 s. *Informační publikace*.
2. **Chýlová Lenka, Pavliš Barbora**, Vrstvy města. 20 kapitol o architektuře Benešova. Benešov: Muzeum umění a designu Benešov, 248 s. *Kniha o benešovské architektuře se věnuje nejzajímavějším stavbám, které v Benešově vznikly za celou dobu jeho existence*.
3. **Křesadlová Lenka, Letá Michaela**, Veltrusy. Deset podob krajinářského parku. Praha: Národní památkový ústav, 143 s. *Veltruský krajinářský park patří k nejzajímavějším a nejlépe dochovaným areálům tohoto typu v rámci bývalé habsburské monarchie. Publikace seznámuje s jeho historií, proměnami, náplní rostlinnou i architektonickou, a možnostmi, jak v tomto prostředí trávit volný čas*.
4. **Makaj Tomáš**, Křivoklátsko: 77 romantických, dobrodružných a tajemných míst. Plzeň: Starý most, 159 s. *Turistický průvodce*.
5. **Vídeňská Denisa**, Malí aristokraté. Život ve šlechtické rodině v 19. století očima dítěte. Pardubice: Univerzita Pardubice, 252 s. *Kniha předkládá analýzu výchovy, vzdělání, dětských her a vztahů v rodině. Důraz je kladen na aspekt genderu, protože pohlaví bylo základním ukazatelem k určení podoby výchovných a vzdělávacích strategií rodičů a vychovatelů*.
6. **Vladařová Petra**, Příběhy tesané do kamene. Židovské hřbitovy v Terešově, Hřešihlavech, Radnicích, Oseku, Kožlanech a Zderazi. Chomutov: Petra Vladařová, 243 s. *Publikace pojednává o historii kraje mezi Lužickými horami a Žitavskem, regionu, spojeného se životem Zdislavy z Lemberka, patronky Libereckého kraje*.
7. **Bárta Milan**, Příběh Marie Macourkové z Unhoště (1890–1945). SO, 119–126. *Dokumentace aktivit udavačky kladenského gestapa Marie Macourkové z Unhoště*.
8. **Bělová Jana**, Fragmenty mříže z náhrobku sv. Ivana v Muzeu hlavního města Prahy. HistPrag, 21–29. *Fragmenty mříže z náhrobku sv. Ivana z roku 1660 ve sbírkách Muzea hlavního města Prahy a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, jejich odborné zpracování; analogická mříž z kostela Panny Marie pod řetězem, výrobek stejné dílny z roku 1661*.
9. **Blažková Lenka**, Strípky z Hartmannovy sklárny. Podbrdsko, 33–62. *Hartmannova sklárna v Příbrami – továrna na sklo a náhrobní věnce Morice Hartmanna, její osudy od založení v roce 1867 až do jejího zániku a zboření v 30. letech 20. století, její produkce a osudy židovských majitelů, její náhrobky jsou součástí židovského hřbitova v Příbrami*.
10. **Boukal Jan**, Počátky říčanského hradu ve světle písemných pramenů. Hláska 4, 49–51. *Písemné prameny objasňující počátky hradu v Říčanech*.
11. **Coufalík Jaromír**, 800 let Ratměřic (2. část). PBL 1, 27–29. *Dějiny obce Ratměřice v 18. až 20. století*.
12. **Čáková Alena, Profant Michal**, 200 let Wimrovny. Podbrdsko, 101–116. *200 let historie domu zvaného Wimrovna na Březových Horách v Příbrami a životní osudy jeho majitelů*.
13. **Čáni Jan, Tichá Jana, Volfová Eva**, Stavby pro výrobu skla ve středních Čechách. ZPP 3, 327–344. *Výsledky výzkumu stavební podoby staveb pro výrobu skla a jejich areálů ve středních Čechách*.
14. **Daněček Vladimír, Lutovský Michal**, Raně středověké osídlení na pomezí Prahy-Vinoře a Jenštejna. K otázce zaniklé komunikace. ASČ 2, 639–646. *Výsledky povrchové archeologické prospekce v prostoru mezi Prahou-Vinoř a Jenštejnem cíleného na poznání tohoto prostoru v období raného středověku*.
15. **Daniček Jiří**, Mezi nebem a zemí. Průvodce po stopách židovských autorů středních Čech. Roš Chodeš 8, 8–9. *Židovští spisovatelé působící ve Středočeském kraji, známí i neprávem opomíjení*.
16. **Droberjár Eduard**, Třebusice 1921–2021. Sto let od zahájení výzkumů na pohřebišti z doby římské. ASČ 1, 145–157. *100 let od zahájení výzkumu germánského pohřebiště v Třebusicích, historie zkoumání od 1921 které snad někdy završí souhrnná monografie, o které se prozatím jenom mluví*.
17. **Droberjár Eduard, Krásný Filip, Militký Jiří**, Kovové artefakty na sídlišti z doby laténské a římské v Horce u Bakova nad Jizerou (okres Mladá Boleslav). ASČ 2, 545–566. *Soupis kovových archeologických a numismatických artefaktů z dosud neznámého archeologického naleziště Horka na Mladoboleslavsku a jejich odborné zhodnocení*.
18. **Dvořáček Daniel**, Povrchové sběry v poloze nad Dolnicí v blízkém zázemí hradiště Kouřim – sv. Jiří. ASČ 1, 189–199. *Výsledky povrchového průzkumu v blízkém zázemí hradiště Kouřim – sv. Jiří a zhodnocení získaných archeologických nálezů*.
19. **Dvořák Jan**, Trať z pohádky má 120 let. Podbrdsko, 179–190. *120 let železniční tratě Zadní Třebáň, Liteň, Lochovice propojující místa s významnými památkami období středověku a novověku zapsanými do české historie*.
20. **Fiedlerová Ludmila**, Ostrov v čase: proměny zámeckého parku ve Vrchotových Janovicích. PSČ 2/2021, 47–66. *Text mapuje historii vzniku a proměn zámeckého parku ve Vrchotových Janovicích od 18. století, kdy panství spravoval rod hrabat z Vrtby*.
21. **Frolík Jan**, Kouřimské předměstí v Českém Brodě z pohledu archeologie. Záchraný archeologický výzkum v letech 2006 a 2007. ASČ 2, 663–728. *Záchraný archeologický výzkum na Kouřimském předměstí Českého Brodu a dokumentace zdejšího vývoje a jeho proměn od staršího 13. století až do 17. století*.

ČASOPISY A SBORNÍKY

22. **Frolíková-Kaliszová Drahomíra**, Odras procesu christianizace na vybraných pohřebištích přemyslovské domény. AH 2, 327–349. *Postup christianizace v poslední čtvrtině 9. a první polovině 10. století prostřednictvím informací a nálezů, které poskytlo devět kvalitně publikovaných pohřebišť poskytujících průřez společenskými vrstvami od členů knížecí družiny přes obyvatele hradišť i podhradí až po venkovany.*
23. **Hájková Anna**, Kaple s obrazovkou. Televizní kaple Panny Marie Hvězdy evangelizace v Hostivících-Břvích. ERA 21 123, 48–49. *Statek v bývalé vesnici Břve sahající svými kořeny do 17. století, se po roce 1989 vrátil v rámci restitucí paní Aleně Filípkové. Ta nechala, ve spolupráci se společností Telepace provozující křesťanskou televizi Noe, vybudovat televizní kapli, tedy místo určené k přenosu bohoslužeb k lidem, kteří se jich nemohou zúčastnit osobně.*
24. **Hauserová Milena a kol.**, Několik pohledů do stavebních dějin kostela sv. Markéty na hradišti u Královic. PSČ 2/2021, 1–27. *Práce na základě analýzy stavebních etap kostela a jejich analogií směřuje k odkrytí stop, jimiž se zaniklé stavební fáze propjaly do jeho dochované převážně barokní podoby.*
25. **Hes Milan**, Velké dějiny na malém městě. Obecní volby ve Slaném v letech 1919 a 1921. SO, 67–79. *Místní volební zápasy v letech 1919 a 1921 ve Slaném.*
26. **Hložek Josef, Menšík Petr**, Pípa z Hýskova, okres Beroun. NSPHJČ, 51–55. *Dvě pípy zhotovené ze slitiny mědi objevené v rámci archeologického výzkumu prof. Tomáše Durdíka: z Hýskova a z manského domu hradu Křivoklát.*
27. **Hofman Václav**, Veřejná prostranství v suburbánní zástavbě obcí v zázemí hlavního města Prahy. UUR 4, 23–31. *Výsledky výzkumu zabývajícího se systémy veřejného prostranství nových suburbánních zástaveb a způsoby jejich integrace do stávajících systémů veřejných prostranství, kterým je myšleno jak zastavěné území, tak i volná krajina.*
28. **Holub Aleš**, Kladno na starých pohlednicích sběratele Zdeňka Kuchyňky. DKČ 1, 20–21. *Kladno a budovy, náměstí a ulice Kladna na historických pohlednicích.*
29. **Horáček Jaroslav**, Tetín v hledáčku rané památkové péče. PSČ 1/2021, 1–7. *Příspěvek sleduje jednak postavení instituce a činovníků oficiální památkové péče a jednak spolupráci a přístupy dvou výrazných osobností na počátcích péče o památky: Jana Erazíma Vocela a Bernharda Gruebera.*
30. **Hůrka Martin**, Antické mince od Vyšehořovic, okres Praha-východ. ČSPS 3, 129–133. *Nález římské mince z Vyšehořovic a další nálezy antických mincí a doklady germánského osídlení doby římské v katastru této obce.*
31. **Hůrka Martin**, Borgorelliho renesanční soumostí u Staré Boleslavi na fotografiích a obrazech. PSČ 2/2021, 79–85. *Cílem příspěvku je přispět k většímu povědomí o tomto jedinečném díle, které hrálo základní a nezastupitelnou roli v soustavě mostů spojujících původně samostatné obce Brandýs nad Labem a Starou Boleslav.*
32. **Chotěbor Petr**, Kamenické značky na pozůstatku východní brány v pozdně gotické parkánové hradbě Pražského hradu. ČSPS 2, 65–68. *Kamenické značky dokumentované na pozůstatku východní brány pozdně gotické parkánové hradby Pražského hradu s analogiemi v jiných soudobých částech Pražského hradu i na jiných stavbách (hrad Křivoklát, kostel sv. Bartoloměje v Rakovníku, Hrádek u Kutné Hoře).*
33. **Jiříkovská Vanda**, Nepsaná historie života na vsi: vyprávění o všedních i svátečních dnech, o lidových pověrách a obyčejích. SO, 127–135. *Lidové pověry a obyčeje jako zdroj poznání každodennosti a dnů svátečních ve vesnicích na Slánsku.*
34. **John Otakar, Státník Dalibor**, Vzpomínka „Vory a voráři na Mělníce“ a renesanční osobnost jejího autora. Confluens, 188–200. *Osobnost profesora mělnického gymnázia PhDr. Otakara Johna (1890–1967), jeho život a dílo a vzpomínky na voráře u Mělníka.*
35. **Kilián Jan**, Jan Šultys z Felsdorfu. SO, 98–108. *Životní osudy slánského rodáka Jana Šultyse z Felsdorfu.*
36. **Klír Tomáš, Kypta Jan, Marounek Jiří, Malina Ondřej**, Dvě zaniklé středověké vsi na rozhraní Nymburska a Jičínska a jejich sociální kontext. PSČ 2/2021, 28–46. *Cílem studie je prezentace podrobné dokumentace povrchové patrných reliktií dvou zaniklých středověkých vsí v okrese Nymburk.*
37. **Korený Rastislav a kol.**, Dva „vikinské“ náramky z Nového Knína, okres Příbram. Jejich původ, prvkové složení a technologie výroby. AR 4, 624–642. *Předmětem výzkumu je pár náramků z Nového Knína, okres Příbram, z nichž první se objevil v roce 1965, druhý v roce 2014. Analýzy dále přinesly zjištění, že je nelze považovat za raně středověké, nýbrž za novověké až recentní výrobky patrně mimoevropského původu (Afrika?), nejspíš turistické suvenýry.*
38. **Korený Rastislav, Macháčová Veronika**, Řadové pohřebiště u kostela Narození sv. Jana Křtitele v Počepicích, okres Příbram. AVJČ 1, 349–359. *Popis situace a nálezů, dosavadní nálezy na území obce.*
39. **Kovář Miroslav**, Glosy k české gotické sakrální architektuře III. K původnímu tvarosloví klenebních žeber boční lodi kostela sv. Františka v pražském Anežském klášteře. ČSPS 1, 5–19. *Prosté lomené gotické portály vesnických farních kostelů spjatých se stavebními aktivitami řádu křížovníků s červenou hvězdou.*
40. **Kovář Miroslav, Vaněk Vojtěch**, Zpráva o nálezu raně gotického portálu v kostele Všech svatých v Olešce. PSČ 2/2021, 67–72. *Zpráva o nálezu je věnována novému objevu neznámého portálu pravděpodobně druhotně osazeného v sakristii kostela Všech svatých v Olešce.*
41. **Kroupa Pavel, Kroupová Jaroslava**, K nově odkrytým částem goticko-renesančních nástěnných maleb v presbytáři kostela sv. Havla v Ratměřicích (předběžná zpráva). PSČ 2/2021, 73–78. *K nově odkrytým částem goticko-renesančních nástěnných maleb v presbytáři kostela.*
42. **Krumlovský Tomáš**, Hradní komplex Stará Dubá – současnost a budoucnost. PBL 2, 16–18. *Zřícenina hradu Stará Dubá – historie, stav dochování hradních ruin a možnosti revitalizace hradního areálu.*
43. **Krumlovský Tomáš**, Předsunutá jižní bašta hradu Český Šternberk (1. část). PBL 3, 10–12. *Předsunutá jižní bašta hradu Český Šternberk, její historie, architektura a její začlenění do fortifikačních linií hradu.*
44. **Krumlovský Tomáš**, Předsunutá jižní bašta hradu Český Šternberk (2. část). PBL 4, 24–28. *Předsunutá jižní bašta hradu Český Šternberk, datování, popis fortifikace a její využití při obraně hradu Český Šternberk.*
45. **Kubálek Pavel, Polišenský Tomáš, Bergerová Alžběta**, Neobvyklý kosterní nález z Tetína. ASČ 2, 647–650. *Lebka černošky nebo míšenky nalezená v souvrství s dalšími lidskými ostatky ve výkopu u kostela sv. Kateřiny v Tetíně.*
46. **Kypta Jan, Laval Filip, Marounek Jiří**, Z průzkumů tvrziště Vlašimska. PSČ 1/2021, 61–70. *Hlavním účelem článku je prezentace přesných zaměření terénních reliktií. Pozornost je věnována pěti lokalitám v okresech Benešov a Tábor.*

47. **Lutovský Michal a kol.**, Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v roce 2020. ASČ 2, 729–760. *Soupis archeologických výzkumů Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v roce 2020 na území Středočeského kraje a částečně i území Hlavního města Prahy.*
48. **Marek Jan**, Lidské legendy, jejich osudy, sídla, pády i vzestupy. Lysá nad Labem, Kuks, Betlém, Bon Repos, František Antonín hrabě Špork. DKČ 4, 11–16. *František Antonín Špork a jeho stavební činnost na Kuksu a v Lysé nad Labem.*
49. **Marek Luboš**, Četnická stanice v Kladně ve stínu první republiky. SO, 48–66. *Vývoj kladenského četnictva v době první Československé republiky.*
50. **Márová Viktoriová Barbora**, Obchůzka sv. Ambrože ve středočeské adventní lidové tradici. Confluens, 12–19. *Zryk „honění Ambrože“ prováděný 6. prosince, v předvečer svátku sv. Ambrože, kdy jsou děti obdařeny sladkostmi, vzápětí na to jsou však ztrestané metlou, pokud je sv. Ambrož dožene, na Mělnicku a ve středních Čechách.*
51. **Masnicová Ivana**, Josef Valenta Mělnický. Sonda do života městského zastupitele, vinaře a skladatele 19. století. Confluens, 20–45. *Hudební tvorba dnes již zapomenutého mělnického varhaníka a hudebního skladatele Josefa Valenty, významného místního úředníka, vinaře a předního představitele města.*
52. **Militká Lenka, Beneš Zdeněk, Burgert Pavel, Šámal Zdeněk, Beran-Cimbůrková Petra**, Pravěké nálezy z místa bojiště u Lipan, okres Kolín: výsledky povrchových a detektorových prospekcií. ASČ 1, 47–74. *Zhodnocení pravěkých nálezů získaných povrchovou prospekcií z místa bojiště u Lipan.*
53. **Moravec Václav**, Jak se stavěl a jak rostl starý příbramský Stalingrad. Podbrdsko, 142–178. *Historie a proměny příbramské čtvrti Stalingrad zaznamenané v kronikách Příbrami psaných od roku 1946 do roku 1988.*
54. **Moudrý Josef**, Architekt Kamil Roškot. DKČ 2, 8. *Život a dílo architekta Kamila Roškota.*
55. **Načeradská Petra, Pospíšil Tomáš, Šťastná Lucie**, Valdštejnové – lvi ve službách císařů. ZPP 1, 89–90. *Projekt prezentující rod Valdštejnů, jejich sídla a jejich mobiliární fondy spravované Národním památkovým ústavem.*
56. **Nachtmannová Alena, Razím Vladislav**, Raný zánik městského opevnění v Žebráku. PSČ 1/2021, 71–76. *K několika událostem úzce souvisejícím se středověkým opevněním městečka Žebrák.*
57. **Nedvěd Martin**, Právní dějiny Lidického dvora. SO, 38–47. *Pojednání o právním institutu manství napříč českými dějinami s přihlédnutím k regionálním dějinám Slánska na příkladu jednoho z manských statků Pražského hradu, královského léna Lidice.*
58. **Nový Petr**, Tvrz ve Všenorech, okres Praha-západ. NSPHJČ, 99–107. *Dosud nepublikovaný rukopis zapomenutého všenorského obyvatele dr. R. Bárty z let 1913 až 1915 popisující předpokládanou, avšak nelokalizovanou tvrz ve Všenorech, její polohu a pozůstatky.*
59. **Nový Petr, Štuka Čestmír**, Raně středověký (?) liniový útvar v trase „Čertovy brázdy“. ASČ 1, 201–216. *Liniový útvar v trase „Čertovy brázdy“ a výsledky jejího nedestruktivního a povrchového průzkumu realizovaného v letech 2012 až 2019.*
60. **Nusek Jindřich**, Častovice u Vlašimi do konce 18. století (1. část). PBL 2, 19–22. *Areál bývalého poplužního dvora Častovice odkazující na zaniklou středověkou a raně novověkou ves; jeho historie a proměny od 30. let 15. století do roku 1628.*
61. **Nusek Jindřich**, Častovice u Vlašimi do konce 18. století (2. část). PBL 3, 15–18. *Areál bývalého poplužního dvora Častovice odkazující na zaniklou středověkou a raně novověkou ves; jeho historie a proměny od roku 1628 do 19. století.*
62. **Nusek Jindřich**, K zahradnímu zázemí zámku Vlašim před vznikem anglického parku. ZPP 1, 85–89. *Zahradní zázemí zámku Vlašim zdokumentované na třech plánech z let 1750 až 1760 identifikovaných v roce 2011 ve vídeňském „Haus-, Hof- und Staatsarchiv“.*
63. **Pátková Hana**, Heraldické prameny v klášteře Svatá Dobrotivá. Podbrdsko, 5–14. *Soubor heraldických památek v augustiniánském klášteře u kostela Zvěstování Panny Marie Svatá Dobrotivá*
64. **Pešout Adam**, Historie těžby kamene v hrásti Blaníků (1. část). PBL 3, 2–3. *Nejstarší těžba kamene na Velkém Blaníku a doklady těžby technikou klínování – lámáním bloků kamene pomocí klínů.*
65. **Pešout Adam**, Historie těžby kamene v hrásti Blaníků (2. část). PBL 4, 18–20. *Nejstarší těžba kamene na Velkém Blaníku, těžba měděné rudy podél Brodce a výsledky povrchových průzkumů na tomto místě.*
66. **Podzimek Josef**, Život není takový – je úplně jiný (82). VCP 2, 30–32. *Splavňování Vltavy na dolním toku, mezi Prahou a Mělníkem a Labe od Mělníka k Ústí nad Labem od konce 19. století do 30. let 20. století.*
67. **Preislerová Ivana**, Z nejstarších dějin obce Nespeky. PBL 1, 15–17. *Dějiny obce Nespeky od první zmínky kladené do roku 1380, kdy tyto patřily do farního obvodu obce Ledce, až do 50. let 20. století.*
68. **Preislerová Ivana**, Vodní mlýn Městečko. PBL 2, 23–25. *Historie mlýna poprvé uváděného v písemných pramenech na počátku 18. století až do 90. let 20. století, kdy byl tento razantně přestavěn na hotel.*
69. **Profantová Naďa, Šámal Zdeněk, Blažková Kateřina**, Nové poznatky o hradišti v Branově, okres Rakovník. ASČ 1, 159–169. *Výsledky průzkumu hradiště v Branově, okres Rakovník s nálezy pozdní doby bronzové, doby laténské a raného středověku.*
70. **Roubíčková Dita (ed.)**, Památky středních Čech v odborném tisku (rok 2020). PSČ 2/2021, 91–96. *Památky středních Čech v odborném tisku (rok 2020) – bibliografie.*
71. **Rožmberský Petr**, Mobiliáře tvrzí a zámků. Hláska 3, 45–48. *Mobiliáře, seznamy vybavení objektů, soupisy věcí v nich se nacházejících, se dochovaly také u tvrzí a zámků, aby ilustrovaly hmotnou kulturu, bohatství a zájmy jejich obyvatel, společenských elit.*
72. **Rubín Pavel**, Nedělní příhoda v Březnici. Roš Chodeš 10, 26. *Nalezení náhrobků na židovském hřbitově v Březnici, které již byly považovány za zničené, ztracené nebo ukradené.*
73. **Růžicková Klára**, 770 let Chocerad. PBL 1, 18–21. *Historie obce Chocerady, vesnice se zemanským dvorem položené u brodu zemské stezky, poprvé doložené v písemných pramenech v roce 1250.*
74. **Salač Vladimír**, Jak malá byla Marobuda říše? Prameny k rozsahu Marobudem ovládaného území a jejich interpretace. PA, 301–332. *Článek se zabývá rozsahem tzv. Marobudovy říše, která je tradičně líčena jako rozsáhlý mocenský útvar ve střední Evropě na počátku letopočtu.*
75. **Sklenář Karel**, František Xav. Beneš (1816–1888) – opomíjená osobnost středočeské archeologie. ASČ 2, 391–482. *Život a dílo Františka Xavera Josefa Beneše, opomíjené osobnosti středočeské archeologie, zpracování dokladů jeho archeologické práce a získaných výsledků.*

76. **Slabý Lukáš**, Několik poznámek k počátkům hradu Konopiště (1. část). PBL 1, 13–14. *Počátky středověkého hradu Konopiště přebudovaného na zámecké sídlo a rezidenci následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este*.
77. **Slabý Lukáš**, Několik poznámek k počátkům hradu Konopiště (2. část). PBL 2, 14–15. *Relikty středověkého hradu Konopiště ukryté (a dochované) v architektuře současného zámku, rezidence následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este*.
78. **Slabý Lukáš**, Několik poznámek k počátkům hradu Konopiště (3. část). PBL 3, 13–14. *Středověká historie dnešního zámku Konopiště a jeho napojení na síť středověkých hradů v jeho okolí*.
79. **Slabý Lukáš**, Několik poznámek k počátkům hradu Konopiště (4. část). PBL 4, 29–31. *Středověké počátky zámku Konopiště – současný stav poznání a aktuálně přijímané hypotézy o nejstarších dějinách hradu Konopiště*.
80. **Slabý Lukáš**, Nové poznatky o novogotické přestavbě zámku Konopiště. PSČ 1/2021, 52–60. *Článek na základě ikonografických pramenů přináší důkazy o tom, že Konopiště bylo historizujícími slohy ovlivněno již dříve*.
81. **Slabý Lukáš**, Příspěvek k diskusi o původu a povaze tzv. Hradu u Čtyřkol (okres Benešov). ASČ 2, 651–662. *Souhrn současných vědomostí o tzv. Hradu u Čtyřkol a jejich analýza, sledování podoby a povahy lokality v 15. století ve vztahu k blízkému hradu Zlenice a interpretace terénních relikvů a opevnění, dokládající, že se nejedná o tzv. hrad přechodného typu*.
82. **Smolová Věra**, Trojhran – brdský mezník u Lipového luhu. Podbrdsko, 15–32. *Mezníky označující hranice panství v Brdských lesích na bývalých panstvích Dobříš, Příbram a Březnice – jejich lokalizace, popis a vložení do historických souvislostí*.
83. **Státník Dalibor**, Mělník a voda: Labe, Vltava, plavčíci a koupání aneb Historie mělnických říčních lázní „v Rybářích“ a „Na Polabí“. Confluent, 91–120. *Mělník, historie koupání se v Labi a říční lázně „V Rybářích“ a „Na Polabí“, oblíbené místo odpočinku od 20. let do 60. let 20. století; jejich architektura, vybavení a provoz*.
84. **Streubel Michal**, Smírčí kříže a kameny okresu Benešov (1. část). PBL 4, 15–17. *První díl aktualizovaného soupisu smírčích křížů a kamenů na okrese Benešov*.
85. **Šantrůčková Markéta, Medková Lucie**, Sázavsko jako krajina svatého Prokopa IV.. PBL 1, 22–26. *Středověké a barokní památky vymezující krajinu sv. Prokopa, které spojují odkaz na skutečný anebo legendární život sv. Prokopa, v Sázavě a v jejím okolí*.
86. **Šíma Jiří**, Historie bývalých lázní Šternberk a jejich držitelé. SO, 27–37. *Dějiny zaniklých lázní Šternberk, které byly v provozu po celé 19. století; historie místa před vznikem lázní, zrod lázní, období rozkvětu zánik a co z lázní zbylo do současné doby*.
87. **Špačková Jana**, Opravy kaple Božího hrobu ve Voticích. PBL 2, 26–28. *Historie kaple Božího hrobu ve Voticích a její obnova v letech 2018 až 2020*.
88. **Špačková Jana**, Zprávy ze spolku „Za záchranu kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích“. PBL 2, 29–32. *Restaurování soch a obrazů z Galerie Kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích, kterou vede Spolek „Za záchranu kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích“*.
89. **Tichá Jana**, Sušárna ovoce v zámeckém parku ve Veltrusech – historie, stavební vývoj, obnova. ZPP 4, 492–502. *Výsledky výzkumu historie sušárny ovoce v areálu zámku Veltrusy v kontextu významu ovocnářské produkce panství; popis stavebního vývoje dodnes zachované a v šlechtických areálech zcela ojedinělé budovy*.
90. **Tichý Karel**, Dívčí škola a opatrovna Školských sester de Notre Dame v Dolních Beřkovicích (1884–1931). Confluent, 46–90. *Dívčí škola a opatrovna Školských sester de Notre Dame v Dolních Beřkovicích, její vznik jako soukromého nadání Ferdinanda Lobkowicze a její činnost, kdy suplovala chybějící obecnou školu, po jejíž vzniku ustoupila do pozadí a byla nakonec uzavřena*.
91. **Trejbal Jan**, Exsultet. Včelí boží muka na Budči. ERA 21 123, 45. *Projekt včelích božích muk, v nichž je propojena obecně nutná ochrana včel samotárek či včelstev a jiného hmyzu s funkcí orientační a sakrální*.
92. **Tůmová Jaroslava**, Na zámku v Třebešicích, který povstal z popela. DKČ 1, 4–7. *Zámek v Třebešicích, historie, majitelé, architektura zámku a jeho areálu a současná obnova a vzhled zámku po obnově*.
93. **Tůmová Jaroslava**, Koule stará 600 let. DKČ 1, 8–9. *Nálež prakové kamenné koule ve Stříbrné Skalici při budování kanalizace*.
94. **Tůmová Jaroslava**, Penězokazci v Kostelních Střimelicích. DKČ 3, 9. *Pozůstatky pozdně středověké penězokazecské dílny odhalené v průběhu archeologického výzkumu na stavbě vodovodních řadů a přípojek v Kostelních Střimelicích u Stříbrné Skalice*.
95. **Úlovec Jiří**, Zaniklý zámek v Chlumu u Dolní Lomnice. PSČ 1/2021, 37–46. *Příspěvek pojednává o zaniklém zámku v bývalé vsi Chlum (okres Praha-východ)*.
96. **Velfl Josef**, Osobní vzpomínky Jana Víta na Květnové povstání roku 1945 v Příbrami. Podbrdsko, 63–84. *Závěr druhé světové války v Příbrami ve vzpomínkách přímého účastníka bojů Jana Víta*.
97. **Veselý Jan, Kypta Jan**, Středověké a raně novověké dřevěné konstrukce kostela sv. Martina v Sedlčanech se zvláštním zřetelem k pozdně gotickému krovu nad lodí. PP 2021/2, 19–36. *Hlavním předmětem studie je analýza krovu nad lodí farního kostela v Sedlčanech*.
98. **Veselý Jan, Nachtmannová Alena, Kypta Jan**, Raně novověký hostinec v Kněževsi u Rakovníka. PSČ 1/2021, 8–36. *Článek je věnován dějinám a stavebnímu vývoji hostince v městysu Kněževs, který byl ve středověku a raněm novověku vesnicí*.
99. **Veverka Lukáš**, Klub Za starou Prahu a venkovské odbohy. ZSP 3, 18–23. *Klub za starou Prahu a jeho působení mimo Prahu, na „venkově“*.
100. **Veverková Irena**, Jiří Viktor Daneš. SO, 109–118. *Životní osudy významného českého geografa Jiřího Viktora Daneše, rodáka z Nových Dvůrů u Pavlova, v okrese Kladno*.
101. **Víšek Zdeněk**, Návštěvy T. G. Masaryka ve Slaném pohledem dobových svědectví. SO, 80–97. *Dvě návštěvy T. G. Masaryka ve Slaném z let 1898 a 1921*.
102. **Volf Jan, Beneš Zdeněk, Kočár Petr, Kočárová Romana, Rypka Luboš**, Sídliště z doby římské v Plaňanech (okres Kolín) v poloze U silnice. Sonda do podoby osídlení z konce 2. až 4. století v okolí pohřebiště Dobřichov-Třebická. ASČ 2, 567–638. *Zpracování archeologických nálezů z mladší doby římské získaných výzkumem germánského sídliště v Plaňanech, v poloze U silnice*.
103. **Vorlík Petr**, Noblesa i z nouze cnot: kámen v architektuře 80. let. Intro 14, 102–107. *Kámen jako bytostně ušlechtilý, výrazově nadčasový a na opracování náročný materiál v české normalizační architektuře 70. a 80. let 20. století jako spolutvůrce jejich svérázného charakteru*.
104. **Žemlička Josef**, Villa prope Bvdegostich Camenice vocetur. Tři vsi Břevnova z nařízení Přemysla Otakara I. ČSPS 1, 20–28. *Dodatek k potvrzení ochranného privilegia Jana XV. z roku 993 vydaného Přemyslem Otakarem*.

- rem I. a založení tří nových břevnovských vesnic, jejichž lidský i půdní základ nabídl starší a již zavedená sídliště.*
105. **Žemlička Josef**, Pět mrazivých dnů. K topografii bojů Bedřicha a Soběslava II. v lednu 1179. ČSPS 2, 69–82. *Konflikt mezi vladislavovskou a soběslavovskou větví přemyslovského rodu a Bedřichem (1178–1189) a Soběslavem II. (1173–1178) a rozhodující boj v lednu 1179 v němž Bedřich zvítězil.*

ZKRATKY A SLEDOVANÉ ČASOPISY A SBORNÍKY

- AH:** Archaeologia historica; 46/1, 2. Brno, Masarykova univerzita
- AR:** Archeologické rozhledy; 73/1–4. Praha, Archeologický ústav AV ČR
- Arch+:** Architect+. Revue pro prezentaci české a slovenské architektury. Revue for the presentation of Czech and Slovak architecture; roč. 2021. Praha, Architect plus, s. r. o.
- ASČ:** Archeologie ve středních Čechách; 25/1–2. Praha, Ústav archeologické památkové péče středních Čech
- Confluens:** Confluens. Vlastivědný sborník Mělnicka; sv. 12/2021. Mělník, Státní okresní archiv Mělník ve spolupráci s Regionálním muzeem Mělník
- ČSPS:** Časopis Společnosti přátel starožitností. Recenzovaný časopis pro historickou vlastivědu a národní kulturní dědictví; sv. 129/2021. Praha, Společnost přátel starožitností s podporou Ministerstva kultury
- DKČ:** Dědictví Koruny české. Časopis ochránců a přátel našeho kulturního dědictví; sv. 30/2021. Praha, Spolek Karel IV.
- Hláška:** Hláška. Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka; sv. 32/2021. Plzeň, Klub Augusta Sedláčka
- NspjhČ:** Na stopě (pre)historii jihozápadních Čech. 5, Sborník přátel k životnímu jubileu Jana Anderleho; roč. 2021. Plzeň, Ing. Petr Mikota
- PA:** Památky archeologické; 112. Praha, Archeologický ústav AV ČR
- PBL:** Pod Bláníkem. Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Voticka, Českého Meránu a Dolního Posázaví; sv. 25

106. **Žižka Jan**, K podobě dvora se zámek v Chlumu u Dolní Lomnice. PSČ 1/2021, 47–51. *Příspěvek vychází z průzkumu dvora provedeného krátce před jeho zánikem. Podoba, historie, vývoj.*
107. **Žižka Jan**, Obytný dům čp.1 v hospodářském dvoře v Klučově. PSČ 2/2021, 86–90. *Příspěvek se zabývá obytným domem hospodářského dvora v Klučově, který do stal dodnes dochovanou podobu na počátku 20. století.*

(47) / 2021. Vlašim, Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka

- Podbrdsko:** Podbrdsko; sv. 28/2021. Příbram, Státní oblastní archiv v Praze, Státní okresní archiv Příbram, Hornické muzeum v Příbrami, Městské muzeum Sedlčany
- PP:** Průzkumy památek; XXVIII/1, 2. Praha, NPÚ, ÚOP STC v Praze
- PSČ:** Památky středních Čech; 2021/1, 2. Praha, NPÚ, ÚOP STC v Praze
- Roš Chodeš:** Roš Chodeš. Věstník židovských náboženských obcí v Českých zemích a na Slovensku; sv. 83/2021. Praha, Federace židovských obcí v ČR
- SO:** Slánský obzor. Ročenka Společnosti Patria, Vlastivědného muzea ve Slaném a Státního okresního archivu v Kladně; sv. 29 (129) / 2021. Slaný, Společnost Patria s finanční příspěním Vlastivědného muzea ve Slaném a Státního okresního archivu v Kladně
- Stav:** Časopis Stavebnictví. Časopis stavebních inženýrů, techniků a podnikatelů; sv. 15/2021. Praha, Informační centrum ČKAIT, s. r. o.
- Umění:** Umění. Časopis Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky. Journal of the Institut of Art History Czech Academy of Sciences; sv. 69/2021. Praha, Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i.
- VCP:** Vodní cesty a plavba. Časopis pro ekologické, ekonomické a technické aspekty vodní dopravy a vodních cest v ČR, Evropě a na jiných kontinentech; roč. 2021. Praha, Plavba a vodní cesty
- ZPP:** Zprávy památkové péče; sv. 81/2021. Praha, Národní památkový ústav

MÍSTOPISNÝ REJSTRÍK

Bakov nad Jizerou-Horka (okres Mladá Boleslav).....	17
Benešov	2, 84
Benešovsko (oblast)	46
Beroun	39
Blanice (okres Strakonice)	39
Blatno (okres Louny)	39
Blažim nad Vltavou (okres Praha-západ).....	84
Bohutín (okres Příbram).....	82
Branov (okres Rakovník).....	69
Březnice (okres Příbram)	72, 82

Bříství (okres Nymburk)	39
Břve (okres Praha-západ).....	23
Častovice (okres Benešov)	60, 61
Čechtice (okres Benešov)	84
Česká Lípa	103
České Budějovice.....	99
Český Brod (okres Kolín)	21
Český Šternberk (okres Benešov).....	43, 44
Čihadla (okres Nymburk)	48
Čtyřkoly (okres Benešov)	81
Dlouhá Lhota (okres Příbram).....	71
Dobříš (okres Příbram)	82

Dolní Beřkovice (okres Mělník)	90	Počepice (okres Příbram)	38
Domašín (okres Benešov)	84	Posázaví (oblast)	105
Duchcov (okres Teplice)	55	Praha	48, 54, 66
Horní Bradlo (okres Chrudim)	71	Praha 19-Vinoř	14
Hořešovice (okres Kutná Hora)	39	Praha 1-Hradčany	32, 57
Hořín (okres Mělník)	66	Praha 1-Nové Město	103
Hřešihlavy (okres Rokycany)	6	Praha 1-Staré Město	103
Hýskov (okres Beroun)	26	Praha 6-Břevnov	104
Chlum (okres Praha-východ)	95, 106	Praha 7-Holešovice	103
Chocerady (okres Benešov)	73	Praha-Královice	24
Chrástany-Chotouň (okres Kolín)	59	Přestavky u Čerčan (okres Benešov)	42
Chržín-Budihostice (okres Kladno)	104	Příbram	9, 53, 82, 96, 103
Chřešovice (okres Písek)	39	Příbram-Březové Hory (okres Příbram)	12
Chříč (okres Plzeň-sever)	4	Radnice (okres Rokycany)	6
Jenštejn (okres Praha-východ)	14	Rakovník	1, 32
Karlovy Vary	103	Ratměřice (okres Benešov)	11, 41
Kašperské Hory (okres Klatovy)	39	Roudnice nad Labem (okres Litoměřice)	66
Keblov (okres Benešov)	84	Říčany (okres Praha-východ)	10
Kladno	7, 28, 49	Sázava (okres Benešov)	85
Kláster (okres Plzeň-jih)	39	Sázava nad Sázavou (okres Benešov)	39
Klobouky (okres Kladno)	101	Sedlčany (okres Příbram)	97
Klučov (okres Kolín)	107	Slánsko (oblast)	33
Kněževes (okres Rakovník)	98	Slaný (okres Kladno)	25, 35, 101
Konopiště (okres Benešov)	76, 77, 78, 79, 80	Slatiňany (okres Chrudim)	5
Kostelní Střimelice (okres Praha-východ)	94	Stará Boleslav (okres Praha-východ)	31
Kouřim (okres Kolín)	18	Střední Čechy (oblast)	13, 15, 22, 27, 47, 50, 74, 75
Kožlany (okres Rokycany)	6	Stříbrná Skalice (okres Praha-východ)	93
Krupka (okres Teplice)	71	Stříbro	39
Křivoklát (okres Rakovník)	4, 26, 32	Suchdol (okres Kutná Hora)	39
Křivsoudov (okres Benešov)	84	Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun)	8
Kublov (okres Beroun)	4	Táborsko (oblast)	46
Kuks (okres Trutnov)	48	Terešov (okres Rokycany)	6
Kutná Hora	32, 35, 99	Tetín (okres Beroun)	29, 45
Ledeč-Sternberk (okres Kladno)	86	Tisá (okres Ústí nad Labem)	71
Ledeč nad Sázavou (okres Havlíčkův Brod)	71	Třebešice (okres Benešov)	92
Lidický dvůr (okres Kladno)	57	Třebusice (okres Kladno)	16
Lichoceves-Noutonice (okres Praha-západ)	104	Unhošť (okres Kladno)	7
Lipka (okres Chrudim)	71	Václavice (okres Benešov u Prahy)	105
Líšná (okres Rokycany)	4	Velečín-Ostrovec (okres Plzeň-sever)	39
Lochovice (okres Beroun)	19	Veltrusy (okres Mělník)	3, 89
Louňovice pod Blaníkem (okres Benešov)	64, 65	Vitice-Lipany (okres Kolín)	52, 59
Lovosice (okres Litoměřice)	66	Vlašim (okres Benešov)	62
Lysá nad Labem (okres Nymburk)	48	Vliněves (okres Mělník)	90
Mariánské Lázně (okres Cheb)	103	Votice (okres Benešov)	87, 88
Mělník	34, 51, 83	Vrané nad Vltavou (okres Praha-západ)	54
Městečko (okres Benešov)	68	Vrchotovy Janovice (okres Benešov)	20
Mladotice (okres Rakovník)	1	Všebořice (okres Benešov)	39
Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav)	55	Všenory (okres Praha-západ)	58
Mšecké Žehrovice (okres Rakovník)	104	Vyšeňovice (okres Praha-východ)	30
Nespeky (okres Benešov)	67, 68	Zadní Třeboň (okres Beroun)	19
Nesvačily (okres Benešov u Prahy)	105	Zaječov (okres Beroun)	63
Nový Dvůr u Pavlova (okres Kladno)	100	Zákolany (okres Kladno)	91
Nový Knín (okres Příbram)	37	Zbraslavice (okres Kutná Hora)	71
Nymburk (okres)	36	Zderaz (okres Rakovník)	6
Oleška (okres Kolín)	40	Žďár (okres Ústí nad Labem)	71
Osek (okres Rokycany)	6	Žebrák (okres Beroun)	56
Plaňany (okres Kolín)	102	Žleby (okres Kutná Hora)	5
Plasy (okres Plzeň-sever)	1		

Zpracovatelé: Milan Jančo a Bronislava Mollerová